

ПРИМЉЕНО: 10.11.2025

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група МИ СНАГА НАРОДА проф. др Бранимир Несторовић

10. новембар 2025.

Београд

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	0111-2260/25		

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

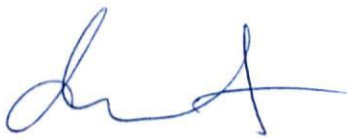
На основу члана 99. става 1. тачка 7) и члана 107. става 1. Устава Републике Србије, члана 40. става 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. става 1. Пословника Народне скупштине подносимо **Предлог закона о изменама и допунама Закона о избору народних посланика** са предлогом да се, сагласно члану 167. Пословника Народне скупштине, донесе по хитном поступку.

За представника предлагача одређује се народни посланик Александар Павић.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

Народни посланици ПГ Ми снага народа проф. др Бранимир Несторовић

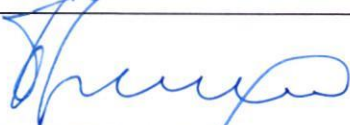
1. Бранимир Несторовић

2. Бранко Лукић

3. Борислав Антонијевић

4. Александар Павић

5. Ана Ивановић

6. Слободан Илић

ПРЕДЛОГ

**ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИЗБОРУ
НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА (Сл. гласник РС", бр. 14/2022)**

Члан 1.

У члану 42. ставу 2. Закона о избору народних посланика након речи „УВ-лампу“ додају се зарез и речи „технички систем за видео-надзор“, тако да овај став сада гласи:

„Републичка изборна комисија обезбеђује гласачки листић, контролни лист за проверу исправности гласачке кутије (у даљем тексту: контролни лист), извод из бирачког списка, збирну изборну листу кандидата за народне посланике (у даљем тексту: збирна изборна листа), образац записника о раду бирачког одбора, гласачку кутију, параван за обезбеђивање тајности гласања (у даљем тексту: параван), спреј за обележавање прста бирача, УВ-лампу, технички систем за видео-надзор и остали материјал потребан за спровођење гласања.“

Након става 5. истог члана, додаје се нови став 6., који гласи:

„Републичка изборна комисија обезбеђује технички систем за видео-надзор бирачких места током изборног дана, који омогућава надзор и снимање поступка спровођења гласања, бројања гласова и потписивања записника о раду бирачког одбора, на начин којим се не нарушава тајност гласања.“

Члан 2.

Након члана 52. додаје се члан 52а. који гласи:

„На сваком бирачком месту, у просторији у којој се спроводи гласање, поставља се по једна камера ради обезбеђивања транспарентности и интегритета изборног процеса, на начин којим се не нарушава тајност гласања и заштита података о личности.

Видео-пренос изборног процеса врши се без звука, фиксним углом камере. Камера не сме обухватати унутрашњи део паравана за гласање, нити бирачке спискове.

Републичка изборна комисија обезбеђује јавни увид у видео-пренос у реалном времену преко званичне интернет платформе и мобилне апликације, уз примену техничких и организационих мера заштите података о личности и интегритета система.

Републичка изборна комисија посебним упутством ближе прописује техничке стандарде и услове за успостављање, постављање и употребу система видео-надзора, начин набавке и ангажовања пружалаца услуга, стандарде квалитета, као и мере заштите, чувања, приступа и коришћења видео-записа, у складу са законом којим се уређују јавне набавке и законом којим се уређује заштита података о личности.

Републичка изборна комисија може посебним упутством изузети здравствене установе, установе социјалне заштите, казнено-поправне установе и дипломатско-конзуларна представништва од примене обавезе видео-надзора, ако би његово спровођење било технички неизводљиво или би могло довести до повреде достојанства, приватности или безбедности бирача.”

Члан 3.

Након члана 52а. додаје се члан 52б. који гласи:

„Видео-снимање изборног процеса спроводи се из разлога јавног интереса у сврху надзора над спровођењем гласања, заштите изборног права и обезбеђења транспарентности и веће контроле изборног процеса.

Привредни субјекти ангажовани за успостављање или одржавање система видео-надзора сматрају се обрађивачима података по уговору са Републичком изборном комисијом, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Након завршетка избора, видео-записи ће остати видљиви на платформи до објављивања коначног укупног извештаја Републичке изборне комисије о резултатима избора.

Видео-записи изборног процеса чувају се најдуже 120 дана од дана објављивања коначног укупног извештаја о резултатима избора, након чега се трајно уништавају, осим ако су потребни ради вођења поступка заштите изборног права или поступка пред надлежним судом.

Право приступа видео-записима који се налазе у Републичкој изборној комисији, после избора имају искључиво органи надлежни за спровођење избора, органи надлежни за надзор над изборним поступком, надлежни судови, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности као и лица овлашћена за увид у изборни материјал у складу са законом.

Републичка изборна комисија дужна је да, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона, донесе посебно упутство којим ближе прописује техничке стандарде, начин чувања, приступа, архивирања и уништавања видео-записа, као и мере заштите личних података лица обухваћених видео-надзором уз прибављено мишљење Повереника за информације од јавног значаја и заштите података о личности.

Члан 4.

У члану 89. ставу 2. иза речи „контролни лист“ додају се зарез и речи „технички систем за видео-надзор“, тако да овај став сада гласи:

„Ако недостаје извод из бирачког списка, гласачка кутија, контролни лист, технички систем за видео-надзор и други материјал без којег се гласање не може спровести, бирачки одбор не отвара бирачко место.“

Члан 5.

Након члана 89. додаје се члан 89а. који гласи:

“У случају техничког квара система видео-надзора током дана гласања, бирачки одбор је дужан да одмах о томе сачини записник и обавести Републичку изборну комисију.

Републичка изборна комисија може, по хитном поступку и на захтев надполовичне већине чланова бирачког одбора, дозволити наставак гласања без видео-надзора, ако утврди да је квар лакше природе и да не утиче на законитост и регуларност гласања.

Уколико се накнадно утврди да је технички квар система утицао на законитост резултата гласања, Републичка изборна комисија одредиће поновно гласање на том бирачком месту.”

Члан 6.

У члану 164. додаје се став 5. који гласи:

„Увођењем видео-надзора на бирачко место сваком бирачу се омогућава статус посматрача ван бирачког места за бирачко место на којем је уписан у извод из бирачког списка, и у том смислу бирач може подносити приговоре Републичкој изборној комисији у складу са чланом 115. став 4. и чланом 116. став 4. овог закона.“

Члан 7.

У члану 174. додаје се нови став 2. који гласи:

„Лице које са намером спречавања одржавања гласања, уништи, оштети, уклони или на други начин онемогући рад техничких система, уређаја или програмске опреме који служе за снимање изборног процеса, сматра се да је извршило кривично дело спречавања одржавања гласања.“

Члан 8.

Овај закон ступа на снагу следећег дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о избору народних посланика садржан је одредби члана 3. Устава Републике Србије према којој се владавина права остварује на слободним и непосредним изборима, као и у одредби члана 52. став 3. Устава према коме изборно право ужива заштиту у складу са законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Последњих година у јавности је све присутније уверење да изборни процес није у потпуности транспарентан и да постоје нерегуларности које доводе у питање изборну вољу грађана. Такав губитак поверења у изборе представља озбиљан ризик по политичку и друштвену стабилност Републике Србије. Без општег уверења да су избори поштен и поуздан механизам народне воље, не може се очекивати трајна институционална стабилност нити поверење у демократски поредак.

Предложеним изменама уводи се обавезан видео-надзор на свим бирачким местима током целог изборног дана. Циљ је да се обезбеди потпуна транспарентност изборног процеса, повећа поверење грађана у изборе и спрече евентуалне злоупотребе.

Систем видео-надзора омогућава да се рад бирачких одбора, ток гласања и пребројавање гласова снимају и преносе у реалном времену, без нарушавања тајности гласања. На тај начин јавност стиче непосредан увид у изборни процес, а свака неправилност може бити благовремено уочена и документована.

Видео-снимци се третирају као изборни материјал и чувају у складу са Законом о заштити података о личности и регулативи Европске уније, што омогућава њихово коришћење искључиво у поступцима контроле и заштите изборног права. Републичка изборна комисија добија овлашћење да својим упутством пропише техничке услове, стандарде квалитета и начин ангажовања оператера који ће обезбеђивати уређаје за снимање и интернет везу.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. предлога предвиђа се да технички систем за видео-надзор постане саставни део изборног материјала који Републичка изборна комисија обезбеђује за спровођење избора.

Циљ је да се видео-надзор третира као обавезан елемент изборне инфраструктуре, једнако као и гласачки листић или гласачка кутија, чиме се обезбеђује законски основ за његову употребу на сваком бирачком месту. Такође се Републичка изборна комисија изричито овлашћује да успостави и одржава технички систем за видео-надзор током изборног дана. Овај систем омогућава снимање поступка гласања, бројања гласова и потписивања записника, уз пуно поштовање тајности гласања. На тај начин се уводи правна обавеза и технички стандард за надзор избора у реалном времену.

Чланом 2. у закон уноси нови члан 52а, којим се детаљно прописује начин постављања камера, садржај снимања и јавна доступност видео-преноса. Утврђује се да сваки грађанин има могућност да у реалном времену прати изборни процес, што представља кључну меру за повећање транспарентности. Републичка изборна комисија добија овлашћење да подзаконским актом уреди техничке стандарде, поступак набавке, ангажовање оператера и чување снимака. Ово решење осигурава и контролу над техничким, безбедносним и правним аспектима видео-надзора.

Члан 3. У циљу потпуне усклађености са Законом о заштити података о личности и Општом уредбом ЕУ (GDPR), у закон се уводи нови члан 52б, којим се прецизно прописује правни основ обраде података, сврха, рок чувања и овлашћени приступ видео-снимцима изборног процеса. На овај начин се обезбеђује законска предвидљивост обраде података и спречава евентуално проглашавање одредаба неусклађеним од стране Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.

Чланом 4. предлога се мења члан 89. Закона о избору народних посланика и прописује се да је постојање исправног техничког система за видео-надзор услов за отварање бирачког места. На тај начин се спречава могућност да се гласање спроведе без обезбеђеног видео-надзора, чиме се јача интегритет и равномерност примене закона на свим бирачким местима.

Чланом 5. уређује се поступање у случају техничког квара система видео-надзора током дана гласања. Циљ је да се обезбеди континуитет гласања и заштита бирачког права у ситуацијама када квар на техничкој опреми не утиче на законитост и регуларност гласања. Бирачки одбор је обавезан да о квару сачини записник и одмах обавести Републичку изборну комисију, која може, по хитном поступку, дозволити наставак гласања без видео-надзора. Уколико се накнадно утврди да је квар утицао на законитост резултата, Републичка изборна комисија одредиће поновно гласање на том бирачком месту. Овом одредбом обезбеђује се законитост, регуларност и стабилност изборног процеса у случају техничких сметњи.

Чланом 6. се уводи нови концепт индиректног изборног посматрања путем видео-надзора, којим се омогућава сваком бирачу да као грађанин и носилац суверености има право јавног увида у ток изборног процеса на свом бирачком месту. На овај начин се сваки бирач третира као потенцијални посматрач „ван бирачког места“, у складу са правом јавности изборног поступка и у духу чланова 115. став 4. и 116. став 4. Закона о избору народних посланика, који дају право подношења приговора Републичкој изборној комисији сваком лицу које има легитиман интерес за законитост избора. Овај механизам не ствара нови облик изборног субјективитета, већ се заснива на већ постојећем праву грађана да штите изборни интегритет. Технички систем видео-надзора омогућава им да прикупе информације које би иначе биле доступне само акредитованим посматрачима, чиме се унапређује јавност и поверење у изборни процес.

Чланом 7. предлога се у члан 174. Закона о избору народних посланика додаје нови став којим се утврђује да лице које уништи, оштети или онемогући рад система за снимање изборног процеса чини кривично дело спречавања одржавања гласања. Ово решење има за циљ

превенцију саботажа и обезбеђује кривичноправну заштиту интегритета изборног процеса и техничке опреме.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона неопходно је обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије, намењена за техничко опремање и функционисање система видео-надзора на бирачким местима.

Процењује се да ће трошкови успостављања и одржавања система видео-надзора, укључујући набавку опреме, уградњу, повезивање, складиштење видео-записа и обуку оператера, износити око три милиона евра (приближно 351.000.000 динара по средњем курсу Народне банке Србије). Средства ће бити обезбеђена из буџета Републике Србије, у оквиру програмске активности Републичке изборне комисије.

Средства за спровођење овог закона обезбедиће се у финансијском плану Републичке изборне комисије и Законом о буџету Републике Србије за годину примене овог закона, односно ребалансом буџета уколико средства нису предвиђена у текућем финансијском периоду.

V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈИМ СЕ ДОПУЊУЈЕ ЗАКОН О ИЗБОРУ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА

Овим законом врше се следеће допуне и измене Закона о избору народних посланика:

Члан 42.

За спровођење избора користи се изборни материјал израђен у складу са овим законом и упутством Републичке изборне комисије.

Републичка изборна комисија обезбеђује гласачки листић, контролни лист за проверу исправности гласачке кутије (у даљем тексту: контролни лист), извод из бирачког списка, збирну изборну листу кандидата за народне посланике (у даљем тексту: збирна изборна листа), образац записника о раду бирачког одбора, гласачку кутију, параван за обезбеђивање тајности гласања (у даљем тексту: параван), спреј за обележавање прста бирача, УВ-лампу, **ТЕХНИЧКИ СИСТЕМ ЗА ВИДЕО-НАДЗОР** и остали материјал потребан за спровођење гласања.

Одлуку којом утврђује боју гласачког листића и боју контролног листа Републичка изборна комисија објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

Гласачки листић и контролни лист не могу бити исте боје.

Гласачки листићи и остали изборни материјал штампају се у штампарији Јавног предузећа "Службени гласник" (у даљем тексту: штампарија).

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ОБЕЗБЕЂУЈЕ ТЕХНИЧКИ СИСТЕМ ЗА ВИДЕО-НАДЗОР БИРАЧКИХ МЕСТА ТОКОМ ИЗБОРНОГ ДАНА, КОЈИ ОМОГУЋАВА НАДЗОР И СНИМАЊЕ ПОСТУПКА СПРОВОЂЕЊА ГЛАСАЊА, БРОЈАЊА ГЛАСОВА И ПОТПИСИВАЊА ЗАПИСНИКА О РАДУ БИРАЧКОГ ОДБОРА, НА НАЧИН КОЈИМ СЕ НЕ НАРУШАВА ТАЈНОСТ ГЛАСАЊА.

ЧЛАН 52А.

НА СВАКОМ БИРАЧКОМ МЕСТУ, У ПРОСТОРИЈИ У КОЈОЈ СЕ СПРОВОДИ ГЛАСАЊЕ, ОБАВЕЗНО СЕ ПОСТАВЉА ЈЕДНА КАМЕРА РАДИ ОБЕЗБЕЂИВАЊА ТРАНСПАРЕНТНОСТИ И ИНТЕГРИТЕТА ИЗБОРНОГ ПРОЦЕСА, НА НАЧИН КОЈИМ СЕ НЕ НАРУШАВА ТАЈНОСТ ГЛАСАЊА И ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ.

ВИДЕО-ПРЕНОС ИЗБОРНОГ ПРОЦЕСА ВРШИ СЕ БЕЗ ЗВУКА, ФИКСНИМ УГЛОМ КАМЕРЕ, НА НАЧИН КОЈИМ СЕ НЕ ОМОГУЋАВА ВИЗУЕЛНА ИДЕНТИФИКАЦИЈА ПОЈЕДИНАЧНИХ БИРАЧА НИТИ УВИД У СПИСАК БИРАЧА, УЗ ВРЕМЕНСКО КАШЊЕЊЕ ДО ДВЕ МИНУТЕ РАДИ СПРЕЧАВАЊА МОГУЋНОСТИ ЗЛОУПОТРЕБЕ. КАМЕРА НЕ СМЕ ОБУХВАТАТИ ПАРАВАН ЗА ГЛАСАЊЕ, НИТИ БИРАЧКЕ СПИСКОВЕ.

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ОБЕЗБЕЂУЈЕ ЈАВНИ УВИД У ВИДЕО-ПРЕНОС ПРЕКО ЗВАНИЧНЕ ИНТЕРНЕТ ПЛАТФОРМЕ И МОБИЛНЕ АПЛИКАЦИЈЕ, УЗ ПРИМЕНУ ТЕХНИЧКИХ И ОРГАНИЗАЦИОНИХ МЕРА ЗАШТИТЕ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ И ИНТЕГРИТЕТА СИСТЕМА.

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ПОСЕБНИМ УПУТСТВОМ БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ ТЕХНИЧКЕ СТАНДАРДЕ И УСЛОВЕ ЗА УСПОСТАВЉАЊЕ, ПОСТАВЉАЊЕ И УПОТРЕБУ СИСТЕМА ВИДЕО-НАДЗОРА, НАЧИН НАБАВКЕ И АНГАЖОВАЊА ПРУЖАЛАЦА УСЛУГА, СТАНДАРДЕ КВАЛИТЕТА, КАО И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, ЧУВАЊА, ПРИСТУПА И КОРИШЋЕЊА ВИДЕО-ЗАПИСА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ И ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ.

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА МОЖЕ ПОСЕБНИМ УПУТСТВОМ ИЗУЗЕТИ ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ, УСТАНОВЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ, КАЗНЕНО-ПОПРАВНЕ УСТАНОВЕ И ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНА ПРЕДСТАВНИШТВА ОД ПРИМЕНЕ ОБАВЕЗЕ ВИДЕО-НАДЗОРА, АКО БИ ЊЕГОВО СПРОВОЂЕЊЕ БИЛО ТЕХНИЧКИ НЕИЗВОДЉИВО ИЛИ БИ МОГЛО ДОВЕСТИ ДО ПОВРЕДЕ ДОСТОЈАНСТВА, ПРИВАТНОСТИ ИЛИ БЕЗБЕДНОСТИ БИРАЧА

ЧЛАН 52Б.

ВИДЕО-ЗАПИС ИЗБОРНОГ ПРОЦЕСА ПРЕДСТАВЉА ЛИЧНИ ПОДАТАК У СМISЛУ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ.

ОБРАДА ЛИЧНИХ ПОДАТАКА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВРШИ СЕ НА ОСНОВУ ЗАКОНА, РАДИ ИЗВРШЕЊА ЗАКОНСКЕ ОБАВЕЗЕ РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂИВАЊА ТРАНСПАРЕНТНОСТИ И ИНТЕГРИТЕТА ИЗБОРНОГ ПРОЦЕСА И СПРЕЧАВАЊА ИЗБОРНИХ ЗЛОУПОТРЕБА, У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 12. СТАВ 1. ТАЧКА 3. ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ.

ВИДЕО-СНИМАЊЕ ИЗБОРНОГ ПРОЦЕСА ВРШИ СЕ ИСКЉУЧИВО У СВРХУ НАДЗОРА НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ГЛАСАЊА И ЗАШТИТЕ ИЗБОРНОГ ПРАВА. СНИМЦИ СЕ НЕ МОГУ КОРИСТИТИ У БИЛО КОЈУ ДРУГУ СВРХУ, НИТИ СЕ МОГУ ОБРАЂИВАТИ, УМНОЖАВАТИ, ОБЈАВЉИВАТИ ИЛИ ДОСТАВЉАТИ ТРЕЋИМ ЛИЦИМА СУПРОТНО ОВОМ ЗАКОНУ.

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ЈЕ РУКОВАЛАЦ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА У СМISЛУ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ И ДУЖНА ЈЕ ДА ПРЕДУЗМЕ СВЕ ТЕХНИЧКЕ, ОРГАНИЗАЦИОНЕ И БЕЗБЕДНОСНЕ

МЕРЕ РАДИ ЗАШТИТЕ ИНТЕГРИТЕТА И ПОВЕРЉИВОСТИ СНИМЉЕНОГ МАТЕРИЈАЛА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

НАКОН ЗАВРШЕТКА ИЗБОРА, ВИДЕО- ЗАПИСИ ЋЕ ОСТАТИ ВИДЉИВИ НА ПЛАТФОРМИ ДО ОБЈАВЉИВАЊА КОНАЧНОГ УКУПНОГ ИЗВЕШТАЈА РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ О РЕЗУЛТАТИМА ИЗБОРА.

ВИДЕО-ЗАПИСИ ИЗБОРНОГ ПРОЦЕСА ЧУВАЈУ СЕ НАЈДУЖЕ 120 ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА КОНАЧНОГ УКУПНОГ ИЗВЕШТАЈА О РЕЗУЛТАТИМА ИЗБОРА, НАКОН ЧЕГА СЕ ТРАЈНО УНИШТАВАЈУ, ОСИМ АКО СУ ПОТРЕБНИ РАДИ ВОЂЕЊА ПОСТУПКА ЗАШТИТЕ ИЗБОРНОГ ПРАВА ИЛИ ПОСТУПКА ПРЕД НАДЛЕЖНИМ СУДОМ.

ПРАВО ПРИСТУПА СНИМЦИМА ИМАЈУ ИСКЉУЧИВО ОРГАНИ НАДЛЕЖНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА, ОРГАНИ НАДЛЕЖНИ ЗА НАДЗОР НАД ИЗБОРНИМ ПОСТУПКОМ, НАДЛЕЖНИ СУДОВИ, ПОВЕРЕНИК ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА И ЗАШТИТУ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ КАО И ЛИЦА ОВЛАШЋЕНА ЗА УВИД У ИЗБОРНИ МАТЕРИЈАЛ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ДУЖНА ЈЕ ДА, У РОКУ ОД 90 ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА, ДОНЕСЕ ПОСЕБНО УПУТСТВО КОЈИМ БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ ТЕХНИЧКЕ СТАНДАРДЕ, НАЧИН ЧУВАЊА, ПРИСТУПА, АРХИВИРАЊА И УНИШТАВАЊА ВИДЕО-ЗАПИСА, КАО И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА ЛИЦА ОБУХВАЋЕНИХ ВИДЕО-НАДЗОРОМ УЗ ПРИБАВЉЕНО МИШЉЕЊЕ ПОВЕРЕНИКА ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА И ЗАШТИТЕ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ.

Члан 89.

Ако је примљени изборни материјал непотпун или неисправан, бирачки одбор о томе одмах обавештава локалну изборну комисију.

Ако недостаје извод из бирачког списка, гласачка кутија, контролни лист, **ТЕХНИЧКИ СИСТЕМ ЗА ВИДЕО-НАДЗОР** и други материјал без којег се гласање не може спровести, бирачки одбор не отвара бирачко место.

Ако прими мање гласачких листића од броја бирача који су уписани у извод из бирачког списка, бирачки одбор је дужан да отвори бирачко место.

Бирачки одбор не сме дописивати бираче у извод из бирачког списка, чак ни онда када сматра да је неко лице изостављено очигледном омашком органа надлежног за сачињавање извода из бирачког списка.

ЧЛАН 89А.

У СЛУЧАЈУ ТЕХНИЧКОГ КВАРА СИСТЕМА ВИДЕО-НАДЗОРА ТОКОМ ДАНА ГЛАСАЊА, БИРАЧКИ ОДБОР ЈЕ ДУЖАН ДА ОДМАХ О ТОМЕ САЧИНИ ЗАПИСНИК И ОБАВЕСТИ РЕПУБЛИЧКУ ИЗБОРНУ КОМИСИЈУ.

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА МОЖЕ, ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ И НА ЗАХТЕВ НАДПОЛОВИЧНЕ ВЕЋИНЕ ЧЛАНОВА БИРАЧКОГ ОДБОРА, ДОЗВОЛИТИ НАСТАВАК ГЛАСАЊА БЕЗ ВИДЕО-НАДЗОРА, АКО УТВРДИ ДА ЈЕ КВАР ЛАКШЕ ПРИРОДЕ И ДА НЕ УТИЧЕ НА ЗАКОНИТОСТ И РЕГУЛАРНОСТ ГЛАСАЊА.

УКОЛИКО СЕ НАКНАДНО УТВРДИ ДА ЈЕ ТЕХНИЧКИ КВАР СИСТЕМА УТИЦАО НА ЗАКОНИТОСТ РЕЗУЛТАТА ГЛАСАЊА, РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ОДРЕДИЋЕ ПОНОВНО ГЛАСАЊЕ НА ТОМ БИРАЧКОМ МЕСТУ

Члан 164.

Посматрачу који се пријавио да посматра рад бирачких одбора може се дозволити да посматра рад свих бирачких одбора на територији одређене локалне изборне комисије.

Посматрачу који се пријавио да посматра рад бирачког одбора у иностранству или рад бирачког одбора у заводима за извршење кривичних санкција може се дозволити да посматра рад само оног бирачког одбора за који се пријавио.

Посматрачу који се пријавио да посматра рад локалних изборних комисија може се дозволити да посматра рад свих локалних изборних комисија на територији одређеног управног округа, односно Града Београда.

Седници Републичке изборне комисије, локалне изборне комисије или на бирачком месту не могу истовремено присуствовати два представника истог удружења које је пријављено као домаћи посматрач.

УВОЂЕЊЕМ ВИДЕО-НАДЗОРА НА БИРАЧКО МЕСТО СВАКОМ БИРАЧУ СЕ ОМОГУЋАВА СТАТУС ПОСМАТРАЧА ВАН БИРАЧКОГ МЕСТА ЗА БИРАЧКО МЕСТО НА КОЈЕМ ЈЕ УПИСАН У ИЗВОД ИЗ БИРАЧКОГ СПИСКА, И У ТОМ СМISЛУ БИРАЧ МОЖЕ ПОДНОСИТИ ПРИГОВОРЕ РЕПУБЛИЧКОЈ ИЗБОРНОЈ КОМИСИЈИ У СКАДУ СА ЧЛАНОМ 115. СТАВ 4. И ЧЛАНОМ 116. СТАВ 4. ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 174.

Нарушавање реда на бирачком месту

Новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара казниће се за прекршај лице које наруши ред на бирачком месту.

ЛИЦЕ КОЈЕ СА НАМЕРОМ СПРЕЧАВАЊА ОДРЖАВАЊА ГЛАСАЊА УНИШТИ, ОШТЕТИ, УКЛОНИ ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН ОНЕМОГУЋИ РАД ТЕХНИЧКИХ СИСТЕМА, УРЕЂАЈА ИЛИ ПРОГРАМСКЕ ОПРЕМЕ КОЈИ СЛУЖЕ ЗА СНИМАЊЕ ИЗБОРНОГ ПРОЦЕСА, СМАТРА СЕ ДА ЈЕ ИЗВРШИЛО КРИВИЧНО ДЕЛО СПРЕЧАВАЊА ОДРЖАВАЊА ГЛАСАЊА.

VI. УСКЛАЂЕНОСТ С ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Предложене измене и допуне Закона о избору народних посланика нису предмет посебног усклађивања са прописима Европске уније, јер се односе на унапређење транспарентности изборног процеса и увођење техничких мера видео-надзора, које спадају у домен унутрашњег изборног законодавства државе чланице или кандидата за чланство у Европској унији.

Предложена решења усаглашена су са општим начелима Европске уније која се односе на владавину права, транспарентност и очување изборног интегритета, као и са критеријумима из Копенхагена који захтевају постојање стабилних институција које обезбеђују демократију, владавину права и поштовање основних права и слобода човека.

Приликом примене закона, Републичка изборна комисија ће бити дужна да успостави систем видео-надзора у складу са прописима о заштити података о личности,

укључујући и стандарде који произлазе из Опште уредбе ЕУ о заштити података (GDPR), као и домаћег Закона о заштити података о личности.

VII. РАЗЛОЗИ ЗА СТУПАЊЕ ЗАКОНА НА СНАГУ НАРЕДНОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ“

Предлаже се да овај закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, јер постоје нарочито оправдани разлози. Наиме, услед израженог губитка поверења грађана у изборни процес, неопходно је без одлагања започети активности на обезбеђивању веће транспарентности и увођењу система видео-надзора на бирачким местима. Правовремено ступање на снагу овог закона омогућиће Републичкој изборној комисији да одмах приступи припремним радњама, набавци техничке опреме и доношењу подзаконских аката неопходних за спровођење избора у складу са новим законским решењима.

VIII. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Закон се предлаже по хитном поступку, у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине, јер постоје нарочито оправдани разлози. Због израженог губитка поверења у изборни процес неопходно је без одлагања предузети мере које ће обезбедити већу транспарентност и повратак поверења грађана у изборе. Хитно усвајање закона омогућиће Републичкој изборној комисији да одмах започне припрему и техничку реализацију система видео-надзора на бирачким местима уочи наредних избора.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланици: Бранко Лукић, Бранимир Несторовић, Борислав Антонијевић, Александар Павић, Ана Ивановић и Слободан Илић

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о избору народних посланика
Proposal of the Law on Amendments and Supplements to the Law on Elections of MPs

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,
/

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,
/

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,
/

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.
/

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
/

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
/

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

/

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

/

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

/

Београд, 7. новембар 2025. године

Потпис овлашћеног предлагача прописа